

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling bestemmingsplan Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1, bestuurlijke lus

Beleidsveld	Groot Merwede
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Sandra van Asperdt
Kenmerk	12687921
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Akkoord te gaan met de toevoeging van hoofdstuk 5 over de bestuurlijke lus aan het vaststellingsrapport en de volgende aanpassing van de planregels van het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1 ter voldoening aan de tussenuitspraak van de Raad van State:
 - a. In artikel 4.1 lid 2 van de planregels wordt "MWA" gewijzigd in "MVA".
 - b. Artikel 4.3.1. lid 3 van de planregels wordt gewijzigd in:
"In afwijking van de regel onder 2 is ter plaatse van de beide bestaande transformatoren een bouwhoogte van maximaal 8 meter toegestaan als dit noodzakelijk is voor het beperken van de milieuhinder van de nutsvoorzieningen."
 - c. Aan artikel 4.3.2 van de planregels wordt een nieuw eerste lid toegevoegd (en de overige leden doorgenummerd) dat luidt:
"Ter plaatse van bestaande bouwwerken geen gebouw zijnde, is de toegestane bouwhoogte gelijk aan die van de bestaande bouwwerken geen gebouw zijnde."
 - d. Aan artikel 4.3.2 van de planregels wordt een extra lid toegevoegd dat luidt:
"In afwijking van de regel onder 1 mag de bestaande bouwhoogte met maximaal 2 meter worden overschreden als dit noodzakelijk is voor het beperken van de milieuhinder van de nutsvoorzieningen."
 - e. In de bijlage 1 van de regels wordt het identificatienummer van het plan gewijzigd in NL.IMRO.0344.BPMERWEDEDG5EUROPA.VA02.
2. Het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1, dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPMERWEDEDG5EUROPA.VA02 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

De Raad van State heeft op 21 augustus 2024 een tussenuitspraak gedaan in de beroepszaak over het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1, waarin de Raad van State de gemeenteraad opdraagt om de eerder met Stedin overeengekomen ondergeschikte aanpassingen zelf vast te leggen in gewijzigde planregels. Hierbij is niet opnieuw terinzagelegging nodig. Deze procedure wordt aangeduid met 'bestuurlijke lus'. Na besluitvorming zal de Raad van State een einduitspraak doen. Met het vaststellen van de aanpassingen van de planregels wordt de laatste stap gezet naar een onherroepelijk bestemmingsplan en daarmee de ontwikkeling van 4.250 woningen en bijbehorende voorzieningen in Merwede.

Context

Algemeen

Op 24 februari 2022 heeft de Raad het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1 vastgesteld. Daarmee werd de bouw van 4.250 woningen en bijbehorend voorzieningsprogramma in Merwede juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.

De Raad van State (RvS) heeft na vaststelling door de gemeenteraad drie beroepschriften ontvangen:

1. De bewoners van twee in het plangebied gelegen en te behouden woningen langs de Kanaalweg hebben beroep aangetekend tegen een aantal aspecten van het plan die betrekking hebben op hun directe leefomgeving, waaronder bezonning, afvalinzameling, bereikbaarheid, parkeren en het gebruik van hun voortuin.
2. De eigenaar van winkelcentrum NOVA (Urban Interest) heeft beroep aangetekend tegen de komst van onder andere extra detailhandel in haar directe omgeving, het mobiliteitsconcept voor Merwede (en het effect daarvan op het parkeren bij NOVA) en de in haar ogen niet juist doorlopen van de m.e.r.-procedure.
3. Netbeheerder Stedin heeft beroep aangetekend tegen drie onderdelen van het bestemmingsplan:
 - a. Het nieuwe bestemmingsplan maakt het planologisch niet (meer) mogelijk om de beschikbare capaciteit op de huidige locatie uit te breiden, terwijl dit in het kader van de almaar toenemende druk op het stroomnet wel noodzakelijk zou kunnen zijn.
 - b. Het bestemmingsplan stelt beperkingen aan de capaciteit van het station. Het bestemmingsplan maakt het namelijk mogelijk om in de directe nabijheid van het station geluidsgevoelige objecten (woningen) te bouwen. De bouwregels van het nieuwe bestemmingsplan zouden het mogelijk moeten maken om de transformatorenboxen van het huidige station aan de Kanaalweg te voorzien van een dak om zodoende de geluidsoverlast te beperken. Stedin stelt in het beroep dat de bouwregels van het nieuwe bestemmingsplan het niet mogelijk maken dit dak te bouwen.
 - c. In de planregels is sprake van een verschrijving. In plaats van "MVA" staat in die planregel "MWA". MWA is volgens Stedin echter niet de juiste eenheid, dat moet MVA (mega volt-ampère) zijn.

Het bestemmingsplan Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1 is een crisis en herstelwet (Chw) plan. De gemeente heeft haar advocaat herhaaldelijk contact laten opnemen met de jurist van de RvS om de urgentie van een spoedige uitspraak toe te lichten. Ook hebben het eigenarencollectief en de gemeente in december 2022 beiden een brief gestuurd ter onderbouwing van deze urgentie en verzoek om behandeling uiterlijk maart 2023. De RvS heeft 23 december 2022 laten weten hier niet aan tegemoet te kunnen komen vanwege hoeveelheid oudere zaken en tijd voor de voorbereiding. De RvS heeft 21 februari 2023 gemeld dat de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) was verzocht een onderzoek in te stellen. Dit advies heeft de RvS op 1 juni 2023 ontvangen. Uiteindelijk heeft op 13 mei 2024 de zitting van de RvS plaatsgevonden.

Parallel aan de beroepsprocedure is de gemeente in gesprek gegaan met de appellanten.

Stedin

Met Stedin is in juni 2023 overeenstemming bereikt over een set aan afspraken die tegemoetkomen aan de bezwaren van Stedin:

- a. Met betrekking tot de toekomstige uitbreiding van de capaciteit van het station in Merwede is een alternatief gevonden door middel van het beschikbaar stellen van een alternatieve locatie in Papendorp.
- b. Met betrekking tot de geluidscontour van het bestaande station in Merwede zijn de gemeente en Stedin van mening dat de geluidsbeperkingen kunnen worden opgelost door op het bestaande station een dak te plaatsen met aanvullende geluidswerende maatregelen. De gemeente neemt de kosten hiervoor voor haar rekening. Dat vereist echter aanpassing in de maximaal toegestane bouwhoogte, die ter plekke van de transformatorboxen moet worden opgehoogd tot 8 meter.

Met Stedin is afgesproken op welke punten het bestemmingsplan moest worden aangepast om voor de omissies, inclusief de verschrijving, een oplossing te bieden. Dit is na vaststelling door zowel Stedin zelf als door ons als gemeente in een brief van 16 juni 2023 aan de RvS gecommuniceerd, met daarin een tekstvoorstel voor de correcties en het verzoek aan de RvS om zelf te voorzien in deze oplossing in haar uitspraak.

Er is – na het bereiken van overeenstemming met Stedin – overwogen om de gemeenteraad te vragen om zelf een gewijzigd bestemmingsplan met betrekking tot de betreffende planregels vast te stellen. Dit is om een aantal redenen niet gedaan:

1. Het was de verwachting dat spoedig ook overeenstemming met de bewoners van de woningen langs de Kanaalweg zou worden bereikt. Als dat zou lukken zou de gemeenteraad in één keer een besluit tot wijziging kunnen worden voorgelegd, in plaats van twee verschillende wijzigingsbesluiten te moeten nemen.
2. Toen bleek dat dit langer duurde dan verwacht en de RvS inmiddels aan de StAB had gevraagd om te adviseren over de beroepen, is in overleg met Stedin besloten om de RvS te vragen om zelf te voorzien in de benodigde aanpassing, aangezien het de verwachting was dat een zitting na de zomer van 2023 zou worden ingepland. Het ging immers om ondergeschikte punten en deze manier van afhandelen wordt ook in andere procedures gehanteerd. Het was bovendien de inschatting dat op dat moment nog zelf wijzigingen in de plannen aanbrengen mogelijk tot aanvullende vertraging in de behandeling van de beroepsschriften door de RvS zou kunnen leiden.

Bewoners

Met de bewoners is uiteindelijk in maart 2024 overeenstemming bereikt over een set van afspraken waarmee tegemoet wordt gekomen aan hun bezwaren. Een van die afspraken vereiste nog aanpassing op de verbeelding bij het bestemmingsplan. Op het perceel gelegen achter de percelen van bewoners waren op die verbeelding twee aanduidingen over de maximale bouwhoogte opgenomen. Ook voor deze aanpassing is aan de RvS gevraagd om zelf te voorzien in de benodigde aanpassing.

Urban Interest

Het beroep van Urban Interest is door de appellant ingetrokken na de zitting op 13 mei 2024.

Uitspraak

Op 21 augustus 2024 heeft de Raad van State een tussenuitspraak gedaan. De Raad van State is hierin tegemoetgekomen aan het verzoek van de gemeente en bewoners van de Kanaalweg om zelf te voorzien in de benodigde aanpassing. Een van de aanduidingen is door de RvS vernietigd. Daarmee is deze uitspraak voor de bewoners een einduitspraak.

In relatie tot het beroep van Stedin heeft de RvS aangegeven niet zelf in de zaak te willen voorzien, omdat er een hogere bouwhoogte wordt mogelijk gemaakt. Het is onvoldoende aannemelijk dat derde belanghebbenden, die geen partij zijn in deze procedure, daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad.

De Raad van State heeft de gemeente opgedragen om binnen 12 weken na de uitspraak zelf (dus voor 13 november aanstaande) de in dit raadsvoorstel voorgestelde aanpassingen in het bestemmingsplan door te voeren. Daarna zal de RvS een einduitspraak doen over het

bestemmingsplan voor wat betreft het beroep van Stedin. Dat is van belang, omdat het bestemmingsplan met die einduitspraak volledig onherroepelijk wordt.

Juridische context

Op dit herstelbesluit is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) nog van toepassing. Op grond van artikel 3.1 Wro is de gemeenteraad bevoegd een bestemmingsplan vast te stellen. De Raad van State heeft op grond van artikel 8:51d Algemene wet bestuursrecht de gemeenteraad opdracht gegeven de gebreken te herstellen, Dit noemen we de bestuurlijke lus.

De Raad van State heeft opdracht gegeven het gebrek in het bestemmingsplan binnen 12 weken te herstellen. Daarnaast hangen veel van de gemaakte afspraken over de verdere ontwikkeling van de woningbouw van Merwede af van het definitief onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Het herstelbesluit moet direct naar de Raad van State worden gestuurd zodat deze een definitieve uitspraak kan doen op dit onderdeel.

De Raad van State heeft aangegeven dat er geen zienswijzenprocedure nodig is voor deze aanpassing. Nadat de gemeenteraad het herstelbesluit heeft genomen staat hier opnieuw beroep tegen open, maar uitsluitend tegen dit onderdeel, de aanpassing van de beschrijving, de bouwhoogte van de nutsvoorziening en de bouwhoogte van de bijbehorende bouwwerken, geen gebouw zijnde van Stedin. Het bouwen van 4.250 woningen en bijbehorende voorzieningen op basis van dit bestemmingsplan staat niet meer ter discussie bij de Raad van State. Het bestemmingsplan is en blijft in werking en er kunnen omgevingsvergunningen voor het bouwen worden verleend.

Beslistermijn

De RvS heeft de gemeenteraad opgedragen om uiterlijk binnen 12 weken na de uitspraak (dus voor 13 november 2024) de gebreken in het bestemmingsplan te herstellen en te voorzien in te voorzien in een herstelbesluit via een bestuurlijke lus.

Beoogd effect

Met het voldoen aan de opdracht van de Raad van State kan de juridische procedure bij de RvS eindigen en het bestemmingsplan onherroepelijk worden. Daarmee wordt de bouw mogelijk van 4.250 woningen en bijbehorende voorzieningen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- Op 24 februari 2022 is [Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1](#) vastgesteld.
- Via de voortgangsrapportages van de Regeling Risicovolle Projecten is de gemeenteraad geïnformeerd over het beroep bij de Raad van State, via de [rapportage](#) op 8 september 2022, de [rapportage](#) op 14 maart 2023, de [rapportage](#) op 13 oktober 2023 en de [rapportage](#) op 24 april 2024.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Akkoord te gaan met de toevoeging van hoofdstuk 5 over de bestuurlijke lus aan het vaststellingsrapport en de volgende wijzigingen van de planregels van het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1 ter voldoening aan de tussenuitspraak van de Raad van State: - In artikel 4.1 lid 2 van de planregels wordt "MWA" gewijzigd in "MVA". - Artikel 4.3.1. lid 3 van de planregels wordt gewijzigd in: "In afwijking van de regel onder 2 is ter plaatse van de beide bestaande transformatoren een bouwhoogte van maximaal 8 meter toegestaan als dit noodzakelijk is voor het beperken van de milieuhinder van de nutsvoorzieningen." - Aan artikel 4.3.2 van de planregels wordt een nieuw eerste lid toegevoegd (en de overige leden doorgenummerd) dat luidt:

	<i>"Ter plaatse van bestaande bouwwerken geen gebouw zijnde, is de toegestane bouwhoogte gelijk aan die van de bestaande bouwwerken geen gebouw zijnde."</i> d. Aan artikel 4.3.2 van de planregels wordt een extra lid toegevoegd dat luidt: <i>"In afwijking van de regel onder 1 mag de bestaande bouwhoogte met maximaal 2 meter worden overschreden als dit noodzakelijk is voor het beperken van de milieuhinder van de nutsvoorzieningen."</i> e. In de bijlage 1 van de regels wordt het identificatienummer van het plan gewijzigd in NL.IMRO.0344.BPMERWEDEDG5EUROPA.VA02.
Argumenten	
1.1	<u>De wijziging is nodig in verband met de tussenuitspraak van de Raad van State van 21 augustus 2024</u> De Raad van State heeft de gemeente opgedragen om binnen 12 weken na de uitspraak zelf de in dit raadsvoorstel voorgestelde wijzigingen in het bestemmingsplan door te voeren en te voorzien in reparatie van de omissies in het bestemmingsplan. Daarna zal de Raad van State een einduitspraak doen en is het bestemmingsplan onherroepelijk.
1.2	<u>Het betreft ondergeschikte wijzigingen van de planregels</u> De voorgestelde wijzigingen zijn van ondergeschikte aard ten opzichte van de beoogde ontwikkeling van 4.250 woningen en bijbehorende voorzieningen. Deze dienen alleen het doel om de bestaande capaciteit van het station van Stedin te kunnen blijven benutten in combinatie met de beoogde ontwikkeling van de wijk. Daarvoor is het noodzakelijk om een dak op het bestaande station te plaatsen, waardoor de geluidsproductie van het station wordt beperkt. Hierdoor kunnen de beoogde geluidgevoelige woningen en voorzieningen in de directe omgeving worden gebouwd. Deze hogere bouwhoogte is ruimtelijk aanvaardbaar is, omdat deze hoogte erop gericht is om milieumaatregelen mogelijk te maken die de hinder van de nutsvoorziening verkleinen. De extra bouwhoogte is zeer gering ten opzichte van de bestaande situatie waardoor mede gelet op de afstand tot bestaande en nieuwe gebouwen en functies, geen sprake is van een negatief effect op de omgeving en daarmee sprake is van een goede, aanvaardbare stedenbouwkundige inpassing.
1.3	<u>Er is overeenstemming met Stedin over de benodigde wijzigingen</u> Stedin en de gemeente zijn het eens over de benodigde aanpassingen aan het bestemmingsplan, en hebben de exacte verwoording van de voorgestelde wijzigingen zoals in dit raadsvoorstel beschreven al in juni 2023 aan de Raad van State gecommuniceerd.
Kanttelingen/ Risico's	
1.1	<u>Tegen de aanpassingen aan de planregels kan door belanghebbenden beroep worden aangetekend</u> Als er direct belanghebbenden zijn die schade ondervinden van of het niet eens zijn met de toegestane bouwhoogte in de planregels, dan kunnen zij hiertegen opnieuw beroep aantekenen bij de Raad van State. Dat kan echter niet meer tegen de andere onderdelen van het bestemmingsplan.
Beslispunt	
2	Het Chw bestemmingsplan, Merwedekanaalzone deelgebied 5, Europalaan fase 1, dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPMERWEDEDG5EUROPA.VA02 vast te stellen.
Argumenten	

2.1	<u>Met de vaststelling van dit bestemmingsplan voldoet de gemeenteraad aan de opdracht van de Raad van State</u>
	Zie beslip punt 1 en de onderbouwing daarvan.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

Na vaststelling van de aangepaste planregels wordt het bestemmingsplan met het vaststellingsbesluit, gepubliceerd op de websites www.officielebekendmakingen.nl, www.utrecht.nl/bestemmingsplan en www.ruimtelijkeplannen.nl. Afdeling 3.4 van de Awb hoeft bij de voorbereiding van een gewijzigd of nieuw besluit niet opnieuw te worden toegepast. De besluiten met bijbehorende stukken worden niet ter inzage gelegd. Ook zal het vaststellingsbesluit toegestuurd worden aan de Raad van State met het verzoek op basis hiervan een einduitspraak in de beroepszaak te doen. Tegen het vaststellingsbesluit kan wel beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. De Raad van State heeft aangegeven dat er geen zienswijzenprocedure nodig is voor de voorgestelde aanpassing.

Communicatie

Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

(Niet)Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing, omdat het een raadsvoorstel betreft inzake de vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan (artikel 1:2 lid 2 onder f Verordening raadgevend referendum).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming:

- Link naar Ropubliceer
- Vaststellingsrapport versie 26 augustus 2024

Bijlagen informatief:

- Tussenuitspraak Raad van State d.d. 21 augustus 2024
- Brief aan de Raad van State met verzoek tot voorzien in wijziging planregels d.d. 16 juni 2023